

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNY**

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH NR 1

IM. T. KOŚCIUSZKI

W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

rok szkolny 2026/2027

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Zespołu szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki
w Tomaszowie Maz. rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
(Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
(Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela
(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości
i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.:
Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami
używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r.
w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach
systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej,
informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
(Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Ponadpodstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Tomaszowie Mazowieckim.
- Statut Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Mazowieckim.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły jest spójny ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania

profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zrachowaniom problemowym, ryzykownym. Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,

- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
- rozumie związki między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego, a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- potrafi radzić sobie z niepowodzeniami,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

II. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych oraz chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie

środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie umiejętności społecznych uczniów,

- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na

funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego rekomendowanego przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia,
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH

Podstawą działań zawartych w programie jest diagnoza dokonywana cyklicznie, na podstawie której dokonano oceny czynników ryzyka i czynników chroniących.

Opiera się ona na podstawie:

- raportów z ewaluacji różnych obszarów życia szkolnego,
- analizy ankiet i kwestionariuszy badających różnorodną problematykę,
- ewaluacji przeprowadzanych programów profilaktycznych,
- analizy frekwencji,
- analizy sytuacji problemowych,
- wniosków z obserwacji wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- dokumentacji pedagoga szkolnego i psychologa.

CZYNNIKI RYZYKA

Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Z dokonanych analiz wynika, że najczęstsze czynniki ryzyka występujące w Szkole:

- niepowodzenia szkolne,
- brak motywacji do nauki,
- duża absencja na zajęciach lekcyjnych,
- agresja i przemoc rówieśnicza,
- wulgaryzacja języka
- trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych,
- kontakt z substancjami chemicznymi (alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, leki)
- brak wsparcia i słabe zainteresowanie ze strony rodziców.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. W Szkole największy nacisk należy położyć na rozwijanie następujących czynników chroniących:

- pozytywny klimat szkoły,
- zainteresowanie nauką,
- współpraca w zespole klasowym, szkolnym,
- budowanie postawy odpowiedzialności za samorozwój,
- budowanie postaw prospołecznych,
- szkoła jako środowisko stwarzające okazje do przeżywania,
- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych i moralnych,
- pozytywna, silna więź emocjonalna z rodzicami,
- pozytywna więź z nauczyciel/ nauczycielami,
- regularne praktyki religijne.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, negatywnych przeżyć związanych z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, poszanowania drugiego człowieka,
- wspierają zainteresowania, pasje, rozwój ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy i zaufania, rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczną – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

5. Pedagog szkolny/psycholog szkolny/pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej,
- prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

6. Rodzice

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami
i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

V. Działania priorytetowe

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych na bieżący rok szkolny oraz kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

1. Wspieranie szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26 – Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line.
5. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

6. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku szkolnym.
7. Wspieranie szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
8. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.
9. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
10. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.
11. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
12. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

VI . Szczegółowe cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2026/2027.

1. Integracja uczniów w zespołach klasowych oraz doskonalenie relacji interpersonalnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.
2. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz rozwijanie odporności emocjonalnej i społecznej.
3. Kształtowanie postaw promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i odpowiedzialność za własne zdrowie.

4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, emocjami i sytuacjami kryzysowymi.
5. Przeciwdziałanie agresji, cyberprzemocy i uzależnieniom behawioralnym.
6. Promowanie higieny cyfrowej oraz równowagi pomiędzy aktywnością online i offline.
7. Rozwijanie kompetencji cyfrowych oraz odpowiedzialnego korzystania z Internetu, sztucznej inteligencji i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
8. Wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich oraz budowanie bezpiecznego środowiska szkolnego.
9. Wspieranie uczniów w budowaniu poczucia własnej wartości i sprawczości.
10. Rozwijanie kompetencji społecznych, obywatelskich i patriotycznych.
11. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły i rodziny.
12. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów z wykorzystaniem oceny funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym.
13. Wspieranie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.
14. Prowadzenie zajęć z uczniami metodami aktywizującymi.
15. Rozwijanie ciekawości poznawczej, pracy projektowej i kształcenia interdyscyplinarnego.
16. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, kreatywności i przedsiębiorczości.

17. Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
18. Wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.
19. Promowanie kształcenia zawodowego i współpracy szkoły z otoczeniem społecznym.
20. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz kultury języka polskiego.
21. Budowanie postaw szacunku, tolerancji i otwartości wobec siebie i innych ludzi.

VII. Ewaluacja programu.

Program będzie podlegał systematycznej ewaluacji poprzez:

- ankiety dla uczniów,
- ankiety dla rodziców,
- ankiety dla nauczycieli,
- obserwacje,
- analizę dokumentacji,
- analizę działań profilaktycznych,
- analizę sytuacji wychowawczej,
- ocenę skuteczności podejmowanych działań,
- analizę potrzeb uczniów i rodziców.

Wnioski z ewaluacji będą wykorzystywane do modyfikacji programu zgodnie z potrzebami społeczności szkolnej oraz kierunkami polityki oświatowej państwa.

VIII. PLAN REALIZACJI SZCZEGÓŁOWYCH CELÓW WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNY 2026/2027

I. OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO

Zadania	Sposób realizacji
Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole, poza szkołą oraz w środowisku cyfrowym. Edukacja dotycząca Standardów Ochrony Małoletnich. Budowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.	1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami, procedurami oraz Standardami Ochrony Małoletnich. 2. Omawianie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć lekcyjnych, przerw, wycieczek, wydarzeń szkolnych oraz korzystania z Internetu. 3. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. 4. Kształtowanie odpowiedzialnych postaw związanych z bezpieczeństwem własnym i innych osób. 5. Organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, ratownikami medycznymi. 6. Realizacja warsztatów dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz procedur wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich. 7. Kształtowanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia oraz szukania pomocy. 8. Realizacja działań związanych z budowaniem odporności społecznej uczniów. 9. Promowanie zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń

	cyfrowych i Internetu.
	10. Przeprowadzenie próbnych alarmów przeciwpożarowych.
Przeciwdziałanie agresji, przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy.	1. Systematyczne diagnozowanie sytuacji wychowawczej klas oraz monitorowanie relacji rówieśniczych we współpracy ze szkolnymi specjalistami. 2. Wczesne rozpoznawanie zachowań agresywnych i podejmowanie działań interwencyjnych. 3. Organizowanie warsztatów dotyczących radzenia sobie z emocjami, stresem i konfliktami. Udział w kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” poprzez webinary dla pedagogów oraz lekcje online dla uczniów „Jak sobie radzić w kryzysie?” 4. Kształtowanie postaw empatii, szacunku, odpowiedzialności społecznej. 5. Realizacja zajęć dotyczących przeciwdziałania przemocy psychicznej, fizycznej oraz przemocy w sieci w ramach „Tygodnia o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej” w dniach 28.09-02.10.2026r., we współpracy ze szkolnymi specjalistami. 6. Prowadzenie indywidualnych rozmów wspierających z uczniami i rodzicami. 7. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie

	Mazowieckim. 8. Organizacja obchodów Dnia Życzliwości, Dnia Bezpiecznego Internetu oraz działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem uczniów. 9. Edukacja uczniów klas pierwszych w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich we Współpracy z Wydziałem ds. Nieletnich i Patologii. 10. Wdrażanie działań wzmacniających poczucie bezpieczeństwa psychicznego uczniów - psycholog szkolny.
--	---

II. OBSZAR: ZDROWIE

Zadania	Sposób realizacji
Edukacja zdrowotna oraz promocja zdrowego stylu życia.	1. Realizacja zagadnień związanych z edukacją zdrowotną podczas lekcji, zajęć wychowawczych i projektów edukacyjnych, np. realizacja programu we współpracy Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Tomaszowie Mazowieckim „Suplementuję, gdy potrzebuję” 2. Kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej. 3. Organizowanie działań promujących zdrowy styl życia i aktywność ruchową. 4. Organizacja spotkań ze szkolnymi specjalistami zajmującymi się zdrowiem i profilaktyką. 5. Propagowanie zasad higieny osobistej, higieny

	psychicznej i higieny cyfrowej. 6. Organizowanie działań związanych z profilaktyką chorób oraz wzmacnianiem odporności organizmu. 7. Edukacja uczniów w zakresie udzielania pierwszej pomocy. 8. Promowanie aktywności offline i ograniczania nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych.
Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz budowanie odporności psychicznej i społecznej.	1. Systematyczne monitorowanie samopoczucia uczniów. 2. Organizowanie zajęć dotyczących emocji, stresu, relacji interpersonalnych i kryzysów psychicznych we współpracy ze szkolnymi specjalistami. 3. Prowadzenie warsztatów rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. 4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz poczucia sprawczości uczniów. 5. Prowadzenie działań integracyjnych i adaptacyjnych. 6. Zapewnienie uczniom dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 7. Organizowanie wsparcia dla uczniów znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. 8. Edukacja uczniów i rodziców dotycząca zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. 9. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z porażką

	i trudnościami. 10. Promowanie pozytywnych relacji rówieśniczych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
Organizacja wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozpoznawanie potrzeb uczniów z wykorzystaniem oceny funkcjonowania.	1. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. 2. Analiza funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym. 3. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych uczniów. 4. Organizowanie zajęć specjalistycznych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 5. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz instytucjami wspierającymi rodzinę. 6. Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie planowania wsparcia. 7. Realizacja działań wzmacniających integrację i włączanie społeczne uczniów.

III. OBSZAR: RELACJE INTERPERSONALNE

Zadania	Sposób realizacji
Integracja zespołów klasowych i budowanie prawidłowych relacji społecznych.	1. Organizowanie zajęć integracyjnych i adaptacyjnych w klasach pierwszych. 2. Zajęcia reintegracyjne w klasach starszych. 2. Wspólne organizowanie uroczystości klasowych i szkolnych. 3. Wzmacnianie współpracy pomiędzy uczniami. 4. Kształtowanie umiejętności komunikacji i rozwiązywania konfliktów. 5. Rozwijanie postaw empatii i tolerancji, np., Światowy Dzień Świadomości Autyzmu. 6. Integracja uczniów różnych narodowości i kultur. 7. Wspieranie działalności Samorządu Uczniowskiego i wolontariatu.
Rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów.	1. Realizacja zajęć dotyczących komunikacji interpersonalnej. 2. Rozwijanie umiejętności współpracy, asertywności i odpowiedzialności. 3. Prowadzenie działań rozwijających empatię i postawy prospołeczne. 4. Organizowanie pracy metodą projektu i działań zespołowych. 5. Rozwijanie samodzielności oraz umiejętności

	podejmowania decyzji. 6. Wspieranie aktywności społecznej uczniów w Samorządzie Uczniowskim.
Wspieranie uczniów w budowaniu poczucia własnej wartości oraz rozwijaniu kompetencji przyszłości.	1. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów w kołach zainteresowań. 2. Organizowanie konkursów, projektów edukacyjnych i działań rozwijających kreatywność. 3. Rozwijanie kompetencji przyszłości: współpracy, kreatywności, komunikacji i krytycznego myślenia. 4. Rozwijanie umiejętności samopoznania i autorefleksji. 5. Wzmacnianie aktywności poznawczej uczniów. 6. Wspieranie uczniów w osiąganiu sukcesów edukacyjnych i społecznych.

IV. OBSZAR: PROFILAKTYKA

Zadania	Sposób realizacji
---------	-------------------

Profilaktyka uzależnień behawioralnych oraz promowanie higieny cyfrowej.	1. Edukacja uczniów dotycząca zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i urządzeń cyfrowych. 2. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności offline. Edukacja uczniów i rodziców. 3. Rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji. 4. Rozwijanie krytycznego myślenia i umiejętności weryfikowania informacji. 5. Organizowanie zajęć dotyczących bezpieczeństwa w sieci np., Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu.
Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych.	1. Realizacja programów profilaktycznych. 2. Organizowanie warsztatów dla uczniów dotyczących skutków używania substancji psychoaktywnych we współpracy z różnymi instytucjami, np. PSSE. 4. Prowadzenie działań informacyjnych dla rodziców uczniów klas pierwszych. Udział w realizacji programu profilaktycznego „Młodzież na Rozdrożu” we współpracy z Fundacją „Arka Nadziei” 5. Wzmacnianie czynników chroniących uczniów przed zachowaniami ryzykownymi.

V. OBSZAR: KULTURA, POSTAWY OBYWATELSKIE I DORADZTWO ZAWODOWE

Zadania	Sposób realizacji
Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych.	1. Organizowanie uroczystości patriotycznych i szkolnych zgodnie z kalendarium szkolnym. 2. Kształtowanie szacunku do symboli narodowych. 3. Realizacja działań rozwijających odpowiedzialność społeczną. 4. Organizowanie akcji wolontariackich i charytatywnych w szkolnych kołach: TPD, Caritas. 5. Rozwijanie postaw obywatelskich i odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych. 6. Współpraca z instytucjami lokalnymi: PCAS, MCK, Stowarzyszeniem Emerytów i Rencistów, Domami Opieki Społecznej 7. Udział uczniów w uroczystościach państwowo-religijnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim, Urząd Miejski w Tomaszowie Mazowieckim, Stowarzyszenie „Rodzina Hubalowa”.

Rozwijanie zainteresowania kulturą, językiem polskim oraz dziedzictwem narodowym i regionalnym.	1. Organizowanie wycieczek i wyjść o charakterze edukacyjnym i kulturalnym np. Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim, Skansen rzeki Pilicy, miejsca pamięci narodowej np. Cmentarz Wojskowy. 2. Realizacja projektów edukacyjnych związanych z kulturą i historią Polski. 3. Rozwijanie kompetencji czytelniczych. 4. Udział uczniów w konkursach, spektaklach i działaniach artystycznych.
Wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.	1. Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego we współpracy z różnymi instytucjami np. Powiatowym Urzędem Pracy w Tomaszowie Mazowieckim. 2. Organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów i szkół ponadpodstawowych. 3. Udział uczniów w targach edukacyjnych i dniach otwartych. 4. Rozwijanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych uczniów. 5. Promowanie kształcenia zawodowego i nowych kierunków kształcenia. 6. Wspieranie uczniów w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej.

PODSUMOWANIE PLANU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027 stanowi praktyczny harmonogram realizacji celów i zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły. Obejmuje działania ukierunkowane na wszechstronny rozwój ucznia, wzmacnianie bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego i fizycznego, kompetencji społecznych oraz odpowiedzialnych postaw obywatelskich.

Realizacja zaplanowanych działań ma służyć budowaniu szkoły bezpiecznej, wspierającej, wymagającej i przyjaznej rozwojowi ucznia zgodnie z założeniami Reformy²⁶ oraz ideą „Kompasu Jutra”. Szczególny nacisk położono na:

- wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- profilaktykę przemocy rówieśniczej i uzależnień behawioralnych,
- wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich,
- edukację zdrowotną,
- promowanie higieny cyfrowej i aktywności offline,
- rozwijanie kompetencji społecznych, emocjonalnych i obywatelskich,
- wspieranie współpracy z rodzicami,
- rozwijanie kompetencji przyszłości, krytycznego myślenia oraz odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii i sztucznej inteligencji,
- wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Podejmowane działania będą realizowane systematycznie przez cały rok szkolny we współpracy nauczycieli, wychowawców, specjalistów,

rodziców oraz instytucji wspierających szkołę. Ich skuteczność będzie podlegała bieżącemu monitorowaniu i ewaluacji, a wnioski posłużą do planowania i doskonalenia działań wychowawczych oraz profilaktycznych szkoły.

Plan ma charakter otwarty i może być modyfikowany adekwatnie do pojawiających się potrzeb uczniów, sytuacji wychowawczych szkoły, działań profilaktycznych oraz zmian wynikających z aktualnych przepisów prawa oświatowego i kierunków polityki oświatowej państwa.

Opracował zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej.